

Tiedote

Julkaistavissa 11.6.08 klo 13

Kansainvälinen konsultti Nigel Cantwell
Lastensuojelun laadun valvontaan tarvitaan YK:n ohjeistusta

YK:n Lapsen oikeuksien sopimuksen mukaan lapsella on oikeus kasvaa vanhempiensa kanssa, mikäli se suinkin on mahdollista. Vanhemmilla taas tulee olla mahdollisuus saada yhteiskunnalta aineellista sekä muuta tarvitsemaansa tukea huolehtiakseen lapsestaan.

Brasilian hallituksen selvityksen (2003) mukaan keskimäärin joka neljäs lapsi oli huostaanotettuna perheensä köyhyyden vuoksi. ATD-Fourth World – järjestö on päätenyt samanlaisiin tuloksiin mm. Ranskassa ja muualla Euroopassa. Köyhien lasten ihmisoikeuksia on siis rikottu kahdesti. Heidän perheensä ovat jääneet ilman tarvitsemaansa tukea, ja lapset on väärin perustein erotettu perheistään, kertoo englantilainen kansainvälinen lastensuojelukonsultti Nigel Cantwell.

Sijaishuollon päätyttyä monet nuoret kokevat, ettei heillä ole riittäviä valmiuksia itsenäiseen elämään ja että heidän jälkihuoltonsa on puutteellista. Cantwellia huolestuttavat tilastot esimerkiksi Venäjältä. Ne osoittavat, että itsemurhat, rikokset sekä seksuaalinen hyväksikäyttö ovat sijaishuollossa olleiden lasten keskuudessa huomattavasti yleisempiä kuin muiden lasten.

Englannissa vain 6% sijaishuollossa olleista lapsista jatkaa opintojaan. Koko ikäluokasta jatko-opintoihin hakeutuu 40 prosenttia lapsista. Noin neljänneksellä maan vangeista on sijaishuoltotausta, kertoo Cantwell. Järjestelmät, jotka tuottavat tällaisia tuloksia, vaativat perusteellista uudelleenarviointia lasten ihmisoikeuksien näkökulmasta, Cantwell painottaa.

Monissa maissa uskotaan vieläkin, että pelkän asunnon ja ruoan tarjoaminen sijaishuollossa olevalle lapselle riittää. Ongelman taustalla on Cantwellin mukaan lahjoittajia ja järjestöjä, joiden toiminta perustuu hyvin yksinkertaiseen näkemykseen lapsen tarpeista ja hyväntekeväisyysajatteluun. Ironista kyllä, näin tapahtuu maissa, joissa lastensuojelun laitoshoidon on muutoin ajettu alas.

Lastensuojelujärjestöjen toiminta lapsen oikeuksien edistämiseksi vailla seurantaa, tutkimusta ja puuttumista ihmisoikeusloukkauksiin ei hänen mukaansa riitä. Tämän ymmärsivät ihmisoikeusjärjestöt jo 1970-lvulla.

Cantwellin mukaan YK:n Lapsen oikeuksien sopimus jättää monia kysymyksiä avoimeksi. Mitkä ovat lastensuojelun sijaishuollon tavoitteet tai kuinka sopimusta sovelletaan vaikkapa katulapsiongelman ratkaisemiseen? Miten määritellään sijaishuollon resurssien tarve tai lastensuojelun hoitomuotojen

soveltuvuus lapsen tarpeisiin?. Sijaishuollon tavoitteista ja resursseista onkin hänen mielestään tarpeen laatia YK:n suositus, josta Brasilian hallitus on tehnyt aloitteen. Suositus on ratkaisevassa asemassa määriteltäessä lasten ihmisoikeuksia lastensuojelussa.

FICE on 1948 perustettu sijaishuollon maailmanjärjestö, jota Suomessa edustaa Lastensuojelun Keskusliitto. FICE-kongressiin 11.-13.6.08 osallistuu 300 alan ammattilaista, luottamushenkilöä ja tutkijaa eri puolilta maailmaa. Kongressin yhteydessä järjestetään sijaishuoltonuorten tapaaminen Eerikkilän urheiluopistolla Tammelassa.

(Lisätiedot: Lastensuojelun Keskusliitto, viestintäpäällikkö Annamajja Puonti, puh: 09 - 3296 0214 ja 040 580 2545 tai viestintäassistentti Hanna-Mari Savolainen, puh: 09-3296 0224 ja 044 329 0029.)